

PEGGY LAGERSTRÖM:

Kort genmäle till Sven Åkesson

Man kan på principiella grunder resa allvarliga invändningar mot den typ av inkomstbaserade avgifter som idag är vanliga på många håll. De finns inom barnomsorgen, inom den kommunala åldrvården och – numera – inom landstingets långtidssjukvård. Grundprincipen vid avgiftsuttag för kommunal service ska naturligtvis vara att alla betalar lika för samma service.

Ni finns det emellertid inte någon politisk majoritet för dessa moderata principer. Vi har då att välja mellan att helt avvisa systemet eller att gå in för att försöka ändra det på vissa punkter. I Stockholms läns landsting har vi moderater valt att göra det senare.

För att mitt inlägg ska bli begripligt på alla punkter måste jag först göra ett par beriktiganden beträffande Sven Åkessons beskrivning. För det första skriver han att mannen i exemplet "under ett långt liv redan vårdats 11 månader på sjukhus". Det känns angeläget att påpeka att de differentierade avgifterna inom sjukvården tas ut först då en pensionär tillbringat sammanlagt ett år på sjukhus – vad som i övrigt skett under ett långt liv spelar således inte in.

När det gäller fördubblingen av hemhjälpavgifterna håller jag med om att de är olyckliga. De har emellertid varken med landstinget eller med moderaterna att göra, utan är ett förslag från socialdemokraterna i Stockholms kommun.

Från moderat sida har vi i landstinget verkat för att reglerna när det gäller differentierade avgifter ska mjukas upp på olika sätt och att tillämpningen av dem ska vara generös. Därför ska de som endast tillbringar kortare tid på sjukhus inte behöva betala de differentierade avgifterna. Vi har också, gemensamt med andra partier, gjort förändringar som

skyddar den hemmavarande maken.

De förändrade reglerna innebär att den hemmavarande (hustrun i Sven Åkessons exempel) ska garanteras "oförändrad standard". Det sker genom att hon tillförsäkras minst hälften av den gemensamma pensionen för makarna. Den situation som Sven Åkesson beskriver ska alltså inte behöva uppstå.

Från moderat sida har vi föreslagit att för-tidspensionerade inte ska omfattas av systemet med differentierade avgifter. Just den här gruppen av långtidssjuka tycker vi nämligen behöver lite extra pengar att röra sig med. Det här förslaget har vi ännu inte fått gehör för.

Kort kan man säga att idag betalar de utförsäkrade patienterna inom långtidsvården i genomsnitt 60 kronor om dagen i avgift. I och med att avgifterna är differentierade varierar det emellertid ganska mycket. En del fattiga pensionärer har fått avgiften kraftigt nedsatt, några till 0 kronor, medan andra fått en relativt hög avgift beroende på stora inkomster. Den högsta avgiften var 1982 174 kronor.

Naturligtvis kan man kräva att vi moderater i landstinget konsekvent ska driva linjen att de differentierade avgifterna ska avskaffas. Det är inte riktigt så enkelt. De differentierade avgifterna ger stora intäkter åt landstinget. Om vi istället skulle ha en enhetsavgift skulle den behöva bli ganska hög, omkring 60 kronor per dag. Därmed skulle vi behöva ge rabatter åt fattiga pensionärer, vilket ytterligare skulle öka avgiften för övriga.

Avgörande på kort sikt är att det finns en bred politisk majoritet för det nuvarande systemet. Tills vidare får vi därför nöja oss med att försöka förbättra det, så att människor inte drabbas oskäligt.